

De leden van de Gemeenteraad  
Postbus 1  
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

|             |                                                                    |
|-------------|--------------------------------------------------------------------|
| Van         | College van B&W                                                    |
| Onderwerp   | <b>Raadsinformatiebrief stand van zaken opgave jeugdhulp nr. 2</b> |
| Datum       | 20 mei 2025                                                        |
| Ons kenmerk | U25.01880                                                          |

Geachte raadsleden,

Op 1 februari 2024 heeft u ingestemd met het maatregelenpakket jeugdhulp (BR2300128). Het eerste jaar van de opgave jeugdhulp heeft de gewenste verschuiving van regionaal ingekochte naar lokaal ingekochte jeugdhulp opgeleverd. Maar de kosten voor jeugdhulp blijven vooralsnog stijgen, dus grotere en fundamentele ingrepen kunnen niet langer uitblijven. In dit tweede jaar van de opgave komen er onder andere voorstellen voor een aangepaste verordening en een schets van een versterkte toegang om deze ingrepen vorm en inhoud te geven.

Middels periodieke raadsinformatiebrieven houden wij u op de hoogte van de stand van zaken in de opgave. Anders dan vorig jaar zijn de brieven nu wat korter. De kwalitatieve informatie verwerken wij in de brief zelf en de kwantitatieve informatie verwerken we in een bijlage.

Voor u ligt de tweede raadsinformatiebrief uit de reeks van 2025. In totaal sturen wij u dit jaar vier raadsinformatiebrieven.

Voor de werking van de Jeugdwet, de verdeling tussen lokaal en regionaal ingekochte jeugdhulp en de werking van de gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond (GRJR), verwijzen wij graag naar de technische briefing (T24.00949) van maart 2024 met bijbehorende raadsinformatiebrief (U24.00529).

### **Samenvatting**

Deze raadsinformatiebrief krijgt u twee weken later dan u beloofd werd in de vorige brief. De reden hiervoor is dat we nog onvoldoende cijfers paraat hebben over de eerste maanden van 2025 om u een goed beeld te kunnen schetsen van de (kwantitatieve) voortgang. Dit komt door een oplopende wachtlijst.

Aan het begin van de opgave (begin 2024) was er in de maanden daaraan voorafgaand fors ingezet op het terugbrengen van de wachtlijst tot twee maanden. Dit punt werd ook bereikt. Daarop zijn er voor het eerste jaar van de opgave (2024) en eind 2024 opnieuw voor het tweede jaar van de opgave (2025) incidentele middelen gevraagd voor tijdelijke capaciteit om de wachtlijst beheersbaar te houden. De

inzet van tijdelijke capaciteit is echter over een heel jaar zodanig inefficiënt dat er productieverlies geleden wordt, wat een negatief effect heeft op de wachtlijst (rond 6 maanden).

Een voorstel voor structurele capaciteitsinzet wordt voorbereid in het kader van de doorontwikkeling toegang sociaal domein (zie verder opgavelijn 4).

In de rest van de opgave boeken we gestaag de beloofde voortgang zoals u hieronder kunt lezen.

### **Kwalitatieve stand van zaken**

#### *Opgavelijn 1: terugdringen groei lokale hulp*

We hebben geanalyseerd waar de hoogste kosten op de lokale jeugdhulp zitten. Deze zitten met name op de individuele voorzieningen: behandeling en begeleiding. Er is een aantal jeugdigen met een (forse) ontwikkelingsachterstand waar we veel uren begeleiding per week op inzetten. Voor deze jeugdigen is weinig groepsaanbod beschikbaar. We proberen dit aanbod te vergroten door meerdere partijen, die wel groepsaanbod bieden, te benaderen voor een contract en daarmee ons groepsaanbod te vergroten. Voor de voorziening behandeling zien we dat we bij een aantal jeugdigen meerdere diagnostiektrajecten inzetten in korte tijd. Dit terwijl uit onderzoek blijkt dat de inzet van diagnostiek ook onbedoelde negatieve gevolgen kan hebben voor een kind: een diagnose blijft vaak een leven lang plakken terwijl kinderen in de groei zijn en diagnoses daarmee ook kunnen veranderen. We willen het te veel of te snel inzetten van diagnostiek dus terugdringen. We hebben dit meegenomen in de verordening en gaan in gesprek met scholen.

#### *Opgavelijn 2: afstemming jeugdhulp en (passend) onderwijs*

Met het onderwijsveld werken we op dit moment aan een Lokale Educatieve Agenda (LEA). In die agenda is onder andere aandacht voor de vraagstukken die vallen in de Jeugdwet en de wet passend onderwijs en met name de afbakening tussen deze wetten (waarbij de Jeugdwet zoals u weet een 'open einde regeling' is). Daarnaast kijken we of we reeds in onze beleidsregels vervatte afspraken kunnen verwerken in de verordening, zodat er in de uitvoering ook meer werkingskracht van uit kan gaan.

#### *Opgavelijn 3: aanpassen lokale verordening*

Op 19 februari jl. zijn we beeldvormend met de commissie in gesprek geweest over mogelijke aanpassingen in de reikwijdte van onze eigen lokale verordening. Mogelijke aanpassingen zitten op de thema's normaliseren, eigen kracht, wederkerigheid, activerend vs ondersteunend en (passend) onderwijs. De voorgestelde wijzigingen in de verordening zijn inmiddels ook ter advisering voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein (ASD), het advies van de ASD is op korte termijn aan ons verstrekt en verwerkt. De voorgestelde wijzigingen zijn in het college besproken en ter agendering aangeboden aan de gemeenteraad. De aangepaste verordening zou dan per 1 juli a.s. van kracht kunnen worden.

#### *Opgavelijn 4: doorontwikkeling toegang sociaal domein (lokale teams)*

Op 19 februari jl. hebben we u geïnformeerd over het doorontwikkelen van de toegang. Vanuit nieuw landelijk beleid en wetgeving vragen we meer van de toegang, van het lokale team dat inwoners als eerste te woord staat bij hun hulpvraag. De Hervormingsagenda Jeugd bevat bindende afspraken over de inrichting van dit lokale team. De VNG heeft een richtinggevend kader.

Met collega's van de vier subsidiepartners en consultants Jeugd, Wmo en Participatie zijn twee werksessies gehouden. Dit zijn de medewerkers die dagelijks in contact staan met inwoners. Met hun kennis en ervaringen hebben we gekeken hoe we dichterbij de inwoners kunnen staan, meer vanuit de leefwereld van de inwoners kunnen werken en hoe we met elkaar integraler kunnen kijken naar wat nodig is voor een inwoner of gezin. Vooral bij complexe problemen of bij problemen die een niet-alledaagse oplossing vragen kunnen we door de samenwerking beter helpen.

Betere samenwerking vraagt onder andere dat we de mogelijkheden om gegevens te delen beter benutten, het samen bespreken van de situatie van de inwoner of het gezin verder uitbouwen en zorgen dat daarbij alle benodigde expertises aan tafel zitten. Ook zoeken we manieren om zichtbaarder te zijn voor inwoners en om in dezelfde werkruimte te werken met de partners in de toegang om snel te kunnen schakelen. Daarnaast is er behoefte aan het beter vindbaar maken van het hulp en ondersteuningsaanbod van de gemeente, zowel voor inwoners als professionals. Een knelpunt dat naar voren is gekomen is dat er te weinig consultants zijn om de veelheid aan hulpvragen goed en tijdig af te handelen. De wachtlijst bij Jeugd is nu weer opgelopen tot zes maanden (zie ook de samenvatting). We hebben meer zware en complexe zaken, die vragen meer tijd, inzet en afstemming met andere professionals. Ook zijn er meer zaken dan een aantal jaren geleden door de toename van de bevolking en ontwikkelingen in de samenleving, zoals de vergrijzing, de druk op de volwassenen GGZ en de behoeften van nieuwkomers.

We werken aan een voorstel voor een nieuw toegangsmodel dat we (samen met de eerder genoemde huidige knelpunten in de capaciteit) aan u voor zullen leggen in het kader van de te verwachten extra Rijksmiddelen die in de Voorjaarsnota genoemd zijn (zowel incidentele middelen ter gedeeltelijke dekking van reeds opgelopen tekorten als structurele middelen ten behoeve van de uitvoering van de Jeugdwet).

#### *Opgavelijn 5: brede maatschappelijke dialoog*

In het kader van de doorlopende maatschappelijke dialoog neemt de gemeente een regierol om het gesprek over de juiste jeugdhulp, op de juiste plek en het juiste moment te agenderen op de verschillende overlegtafels. Daarin staat de beweging naar preventie, normalisering en het versterken van eigen kracht binnen gezinnen en de gemeenschap centraal.

Op 14 april en 13 mei zijn bijeenkomsten georganiseerd om met partners uit het jeugdnetwork in gesprek te gaan hoe normalisering vorm krijgt binnen ieders rol. Het doel is om gezamenlijk de boodschap uit te dragen dat professionele jeugdhulp niet altijd de eerste of beste oplossing is, en in plaats daarvan de kracht van het eigen netwerk en preventieve ondersteuning te benadrukken. In het kader van de maatschappelijke dialoog zal vóór de zomer ook nog met de toegangspartners en huisartsen worden gesproken over normaliseren.

Op 15 september 2025 zal, als vervolg op de conferentie 'Samen voor ieder kind' die in september 2024 voor het eerst plaats had, opnieuw een grote bijeenkomst voor het gehele netwerk worden georganiseerd.

**Kwantitatieve stand van zaken**

Vanwege de in de samenvatting benoemde oplopende wachtlijst zijn er te weinig betrouwbare gegevens beschikbaar voor een kwantitatieve stand van zaken over de eerste maanden van 2025. In de volgende raadsinformatiebrief hopen we hier opnieuw meer zicht op te kunnen geven.

**Tot slot: periodiek schriftelijke informatie**

Voor u ligt de tweede raadsinformatiebrief in de serie van 2025. Wij streven er naar om u in week 40 een derde raadsinformatiebrief over de stand van zaken toe te sturen.

Met een vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders van Lansingerland



Mickel Beckers  
Gemeentesecretaris



Jules Bijl  
Burgemeester